

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEIDSERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE

Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, betreffende de vrijstelling van bijdragen

Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, relatif à la dispense de cotisations

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Gelet op het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, artikel 17, § 3, vervangen bij de wet van 2 december 2018 en gewijzigd bij de wet van 30 mei 2026, artikel 17, § 6, tweede lid, en § 11, vervangen bij de wet van 2 december 2018, en artikel 21ter, § 10, ingevoegd bij de wet van 2 december 2018 en gewijzigd bij de wet van 30 mei 2026;

Gelet op het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

Gelet op het advies van het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, gegeven op 22 juni 2026;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 22 juni 2026;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister voor Begroting, gegeven op 14 juli 2026;

Gelet op het advies nr. XXXXX van de Raad van State, gegeven op XX XXXXX 2026 in toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Vu l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, l'article 17, § 3, remplacé par la loi du 2 décembre 2018 et modifié par la loi du 30 mai 2026, l'article 17, § 6, alinéa 2, et § 11, remplacés par la loi du 2 décembre 2018, et l'article 21ter, § 10, inséré par la loi du 2 décembre 2018 et modifié par la loi du 30 mai 2026 ;

Vu l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants ;

Vu l'avis du Comité Général de Gestion pour le statut social des travailleurs indépendants, donné le 22 juin 2026 ;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 22 juin 2026 ;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 14 juillet 2026 ;

Vu l'avis n° XXXXX du Conseil d'Etat, donné le XX XXXXXX 2026 en application de l'article 84, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, 2°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Op de voordracht van de Minister van Sociale Zaken en de Minister van Zelfstandigen,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Artikel 1. In artikel 50ter/3 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 17 januari 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de Franse tekst wordt het woord "notamment" vervangen door de woorden "en particulier";

2° de woorden "'buitengewone omstandigheden onafhankelijk van de wil van de aanvrager" worden vervangen door de woorden "uitzonderlijke omstandigheden van professionele aard, onafhankelijk van de wil van de aanvrager".

Art. 2. Artikel 50ter/6 van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 17 januari 2019, wordt vervangen als volgt:

"Art. 50ter/6. Het Rijksinstituut onderzoekt de aanvraag tot vrijstelling van bijdragen en maakt de met redenen omklede beslissing over aan de zelfstandige met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

Het sociaal verzekeringsfonds wordt in kennis gesteld van de beslissing."

Art. 3. In artikel 50ter/7 van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 17 januari 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

"§ 1. De zelfstandige of de persoon bedoeld in artikel 17, paragraaf 9, van het koninklijk besluit nr. 38 die de beslissing van het Rijksinstituut betwist, kan tegen deze beslissing met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending, een bezwaar indienen bij de Beroepscommissie bedoeld

Sur la proposition du Ministre des Affaires sociales et de la Ministre des Indépendants,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Article 1^{er}. A l'article 50ter/3 de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, inséré par l'arrêté royal du 17 janvier 2019, les modifications suivantes sont apportées :

1° le mot « notamment » est remplacé par les mots « en particulier » ;

2° les mots « les circonstances exceptionnelles indépendantes de la volonté du demandeur » sont remplacés par les mots « les circonstances exceptionnelles de nature professionnelle, indépendantes de la volonté du demandeur ».

Art. 2. L'article 50ter/6 du même arrêté royal, inséré par l'arrêté royal du 17 janvier 2019, est remplacé par ce qui suit :

« Art. 50ter/6. L'Institut national examine la demande de dispense de cotisations et transmet, par envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi, la décision motivée au travailleur indépendant.

La caisse d'assurances sociales est informée de la décision. ».

Art. 3. A l'article 50ter/7 du même arrêté royal, inséré par l'arrêté royal du 17 janvier 2019, les modifications suivantes sont apportées :

1° le paragraphe 1^{er} est remplacé par ce qui suit :

« § 1^{er}. Le travailleur indépendant ou la personne visée à l'article 17, paragraphe 9, de l'arrêté royal n° 38 qui conteste la décision de l'Institut national peut introduire un recours par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi auprès de la Commission de recours visée à l'article 21ter de

in artikel 21ter van het koninklijk besluit nr. 38, binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de kennisgeving van de beslissing, bedoeld in artikel 50ter/6, eerste lid.

Het bezwaar dient gemotiveerd te zijn. De indiener van het bezwaar wordt gehoord door de Beroepscommissie wanneer hij daarom verzoekt.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De Beroepscommissie oefent haar taak in alle onpartijdigheid uit. De voorzitter en het lid, bedoeld in artikel 50ter/8, § 1, mogen inzonderheid niet hebben deelgenomen aan de totstandkoming van de beslissing van het Rijksinstituut waartegen het bezwaar wordt ingediend.

De zittingen van de Beroepscommissie zijn niet openbaar.

De Beroepscommissie beraadslaagt geldig indien de voorzitter en het lid of hun plaatsvervangers, bedoeld in artikel 50ter/8, § 1, aanwezig zijn.

De indiener van het bezwaar die heeft gevraagd om gehoord te worden, kan persoonlijk verschijnen of zich laten vertegenwoordigen of bijstaan hetzij door een advocaat, hetzij door iedere andere persoon voorzien van een geschreven volmacht die in elk afzonderlijk geval door de voorzitter moet worden aanvaard.

Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.".

Art. 4. In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 50ter/8 ingevoegd, luidende:

"Art. 50ter/8. § 1. De Beroepscommissie, bedoeld in artikel 21ter van het koninklijk besluit nr. 38, bestaat uit een voorzitter en een lid.

De voorzitter wordt ermee belast te waken over de eenheid van de beslissingen.

§ 2. De minister die het sociaal statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft, benoemt de voorzitter, evenals één of meerdere plaatsvervangers, onder de ambtenaren van het Rijksinstituut of de Federale Overheidsdienst Sociale

l'arrêté royal n° 38 dans un délai d'un mois à compter de la notification de la décision, visée à l'article 50ter/6, alinéa 1^{er}.

Le recours doit être motivé. Le réclamant est entendu par la Commission de recours lorsqu'il en fait la demande. » ;

2° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit :

« § 2. La Commission de recours exerce sa mission en toute impartialité. Le président et le membre, visés à l'article 50ter/8, § 1^{er}, ne peuvent en particulier pas avoir participé à l'élaboration de la décision de l'Institut national contre laquelle le recours est introduit.

Les audiences de la Commission de recours ne sont pas publiques.

La Commission de recours délibère valablement si le président et le membre ou leurs suppléants, visés à l'article 50ter/8, § 1^{er}, sont présents.

Le réclamant qui a demandé d'être entendu, peut comparaître en personne ou se faire assister ou représenter soit par un avocat, soit par toute autre personne munie d'une procuration écrite et agréée dans chaque cas par le président.

En cas de partage de voix, la voix du président est prépondérante. ».

Art. 4. Dans le même arrêté royal, il est inséré un article 50ter/8 rédigé comme suit :

« Art. 50ter/8. § 1^{er}. La Commission de recours, visée à l'article 21ter de l'arrêté royal n° 38, est composée d'un président et d'un membre.

Le président est chargé de veiller à l'unité des décisions.

§ 2. Le ministre qui a le statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, nomme le président ainsi qu'un ou plusieurs suppléants, parmi les fonctionnaires de l'Institut national ou du Service public fédéral Sécurité sociale – Direction générale

Zekerheid – Directie-generaal Juridische Expertise (dienst Beleidsondersteuning Zelfstandigen), en het lid, evenals één of meerdere plaatsvervangers, onder de ambtenaren van het Rijksinstituut.

De voorzitter en zijn plaatsvervangers zijn ambtenaren van niveau A die minstens 5 jaar werkzaam zijn binnen het domein van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Zij leveren daarenboven het bewijs van de kennis van de tweede taal overeenkomstig artikel 43, § 3, derde lid, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

§ 3. De voorzitter en het lid, evenals hun plaatsvervangers, worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Ze kunnen herbenoemd worden.

De effectieve en plaatsvervangende voorzitters en leden maken niet langer deel uit van de Beroepscommissie wanneer hun administratief ambt een einde neemt.

De effectieve en plaatsvervangende voorzitters en leden die een overleden, ontslagnemend of niet langer van de Beroepscommissie deel uitmakend effectief of plaatsvervangend voorzitter of lid vervangen, beëindigen het mandaat van diegene die zij vervangen."

Art. 5. De minister bevoegd voor Sociale Zaken en de minister bevoegd voor de Zelfstandigen zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te

Expertise Juridique (service Soutien Politique Indépendants) et le membre, ainsi qu'un ou plusieurs suppléants, parmi les fonctionnaires de l'Institut national.

Le président et ses suppléants sont des fonctionnaires de niveau A qui comptent au moins cinq années d'expérience dans le domaine du statut social des travailleurs indépendants. Ils apportent en outre la preuve de la connaissance de la seconde langue conformément à l'article 43, § 3, alinéa 3, des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées par l'arrêté royal du 18 juillet 1966.

§ 3. Le président et le membre, ainsi que leurs suppléants, sont nommés pour un terme de six ans. Ils peuvent être renommés.

Les présidents et membres effectifs et suppléants cessent de faire partie de la Commission de recours lors de la cessation de leurs fonctions administratives.

Les présidents et membres effectifs et suppléants qui remplacent un président ou membre effectif ou suppléant décédé, démissionnaire ou qui cesse de faire partie de la Commission de recours, achèvent le mandat de celui qu'ils remplacent. ».

Art. 5. Le ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions et le ministre qui a les Indépendants dans ses attributions sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à , le

Van Koningswege:

De Minister van Sociale Zaken,

Par le Roi :

Le Ministre des Affaires sociales,

Frank VANDENBROUCKE

De Minister van Zelfstandigen,

La Ministre des Indépendants,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'simonet.', with a large loop at the start.

Eléonore SIMONET

KONINKRIJK BELGIE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, betreffende de vrijstelling van bijdragen

Sire,

Het koninklijk besluit dat wij de eer hebben Uwe Majesteit ter ondertekening voor te leggen, brengt een aantal wijzigingen aan in het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen (hierna: *ARS*), betreffende de vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen van zelfstandigen.

Zelfstandigen die niet in staat zijn om hun sociale bijdragen te betalen, kunnen onder bepaalde voorwaarden aan het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) vragen om vrijgesteld te worden van de betaling van die bijdragen. Zij moeten bewijzen dat zij zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden waardoor zij bij de opvordering van de verschuldigde bijdragen door het sociaal verzekeringsfonds niet in staat zijn om deze te betalen. Tegen de beslissing van het RSVZ kan de aanvrager een bezwaar ten gronde indienen bij de Beroepscommissie voor de Vrijstelling van Bijdragen. De wettigheid van de beslissingen over de vrijstelling van bijdragen kan worden betwist bij de arbeidsrechtbank.

Artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026 brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 21ter van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der

ROYAUME DE BELGIQUE

SERVICE PUBLIC FEDERAL SECURITE SOCIALE

Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, relatif à la dispense de cotisations

Sire,

L'arrêté royal que nous avons l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté apporte un certain nombre de modifications à l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants (ci-après : *RGS*), en ce qui concerne la dispense du paiement des cotisations sociales des travailleurs indépendants.

Les travailleurs indépendants qui ne sont pas en mesure de payer leurs cotisations sociales peuvent, sous certaines conditions, demander à l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (INASTI) d'être dispensés du paiement de ces cotisations. Ils doivent démontrer qu'ils se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile, les empêchant de payer les cotisations dues lorsque la caisse d'assurances sociales en poursuit le recouvrement. Contre la décision de l'INASTI, le demandeur peut introduire un recours sur le fond auprès de la Commission de recours en matière de dispense de cotisations. La légalité des décisions en matière de dispense de cotisations peut être contestée devant le tribunal du travail.

L'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026 apporte un certain nombre de modifications à l'article 21ter de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs

zelfstandigen (hierna: *KB nr. 38*), dat de Beroepscommissie regelt.

Door die wijzigingen wordt de samenstelling van de Beroepscommissie voortaan door de Koning bepaald. In art. 21ter van het KB nr. 38 wordt niet meer vereist dat de voorzitter een rechter is. Dat artikel bevat voortaan, naast de machtiging aan de Koning om de samenstelling van de Beroepscommissie te regelen, enkel de basisprincipes die van toepassing zijn op de samenstelling van de Beroepscommissie, in overeenstemming met de hoedanigheid van orgaan van een georganiseerd administratief beroep. Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Beroepscommissie haar taak in alle onpartijdigheid uitoefent. Er wordt in het bijzonder vermeld dat de leden van de Beroepscommissie niet mogen hebben deelgenomen aan de totstandkoming van de beslissing waartegen het bezwaar werd ingediend.

In uitvoering van de wettelijke machtiging om de samenstelling van de Beroepscommissie te regelen, voegt artikel 4 van dit ontwerp van koninklijk besluit een nieuw artikel 50ter/8 in, in het ARS.

Artikel 3 van dit ontwerp past vervolgens de werkingsregels en procedure van de Beroepscommissie aan die nieuwe samenstelling van de Beroepscommissie aan, in uitvoering van de wettelijke machtiging aan de Koning om de werkingsregels en de procedure van de Beroepscommissie te regelen (art. 21ter, § 10, van het KB nr. 38).

Artikel 2 en 3 van dit ontwerp doen bovendien aanpassingen aan respectievelijk de procedure volgens dewelke het RSVZ de aanvragen voor vrijstelling behandelt en de procedure van de Beroepscommissie, in het kader van administratieve vereenvoudiging. Dit in uitvoering van artikel 17, § 6, tweede lid, en art. 21ter, § 10, van het KB nr. 38.

Tenslotte brengt het eerste artikel van dit ontwerp twee technische wijzigingen aan in artikel 50ter/3 van het ARS, waarin in uitvoering van artikel 17, § 3, van het KB nr. 38 bijkomende voorwaarden en criteria worden bepaald die het mogelijk maken te beoordelen of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt die hem niet toelaat zijn bijdragen te betalen.

indépendants (ci-après : *AR n° 38*), qui règle la Commission de recours.

À la suite de ces modifications, la composition de la Commission de recours est désormais déterminée par le Roi. L'article 21ter de l'AR n° 38 n'exige plus que le président soit un juge. Outre les habilitations susmentionnées accordées au Roi, cet article ne contient désormais que les principes de base applicables à la Commission de recours, conformément à sa qualité d'organe de recours administratif organisé. Il est expressément prévu que la Commission de recours exerce sa mission en toute impartialité. Il est en particulier mentionné que les membres de la Commission de recours ne peuvent pas avoir participé à l'élaboration de la décision faisant l'objet du recours.

En exécution de l'habilitation légale de régler la composition de la Commission de recours, l'article 4 du présent projet d'arrêté royal insère un nouvel article 50ter/8 dans le RGS.

L'article 3 du présent projet adapte ensuite les règles de fonctionnement et la procédure de la Commission de recours à cette nouvelle composition de la Commission de recours, en exécution de l'habilitation légale donnée au Roi pour régler les modalités de fonctionnement et la procédure de la Commission de recours (art. 21ter, § 10, de l'AR n° 38).

En plus, les articles 2 et 3 du présent projet apportent des adaptations respectivement à la procédure selon laquelle l'INASTI traite les demandes de dispense et à la procédure de la Commission de recours, dans le cadre de la simplification administrative. Et ce, en exécution de l'article 17, § 6, alinéa 2, et de l'art. 21ter, § 10, de l'AR n° 38.

Enfin, le premier article du présent projet apporte deux modifications techniques à l'article 50ter/3 du RGS, dans lequel sont fixées, en exécution de l'article 17, § 3, de l'AR n° 38, des conditions et critères supplémentaires permettant d'apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière et économique difficile qui l'empêche de payer ses cotisations.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het eerste artikel van dit ontwerp brengt twee technische wijzigingen aan in artikel 50ter/3 van het ARS, waarin in uitvoering van artikel 17, § 3, van het KB nr. 38 bijkomende voorwaarden en criteria worden bepaald die het mogelijk maken te beoordelen of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt die hem niet toelaat zijn bijdragen te betalen.

In de Nederlandse tekst wordt bepaald dat het "inzonderheid" om de daar vermelde elementen gaat. In de Franse tekst staat "notamment". Dat woord "notamment" wordt vervangen door "en particulier". Dat stemt immers beter overeen met het woord "inzonderheid" in de Nederlandse tekst.

Eén van die elementen waarmee het RSVZ inzonderheid rekening houdt, zijn de "buitengewone omstandigheden onafhankelijk van de wil van de aanvrager". De vrijstelling wordt toegekend aan zelfstandigen die zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden. Het is dus de professionele situatie die wordt beoordeeld. Daarom wordt nu verduidelijkt dat die buitengewone omstandigheden van professionele aard moeten zijn. In de Nederlandstalige tekst wordt bovendien de vermelding "buitengewone omstandigheden" vervangen door "uitzonderlijke omstandigheden", om zo volledig coherent te zijn met de omschrijving in artikel 17, § 3, van het KB nr. 38.

Beide technische wijzigingen zorgen voor de coherentie met de omschrijvingen in artikel 17, § 3, van het KB nr. 38, zoals die werden gewijzigd door artikel 156 van de Programmawet van 30 mei 2026.

Artikel 2

Het tweede artikel van dit ontwerp vervangt artikel 50ter/6 van het ARS, waarin in uitvoering van artikel 17, § 6, tweede lid, van het KB nr. 38 de procedure wordt bepaald volgens dewelke het RSVZ de aanvragen voor vrijstelling behandelt.

In de huidige procedure maakt het RSVZ eerst een met redenen omkleed voorstel van beslissing over aan de aanvrager. De aanvrager die daarom verzoekt binnen de termijn van 12 werkdagen, wordt gehoord, waarna het RSVZ een met redenen omklede definitieve beslissing neemt. Indien de aanvrager binnen de vastgelegde termijn geen

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Article 1^{er}

Le premier article du présent projet apporte deux modifications techniques à l'article 50ter/3 du RGS, dans lequel sont fixées, en exécution de l'article 17, § 3, de l'AR n° 38, des conditions et critères supplémentaires permettant d'apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière et économique difficile qui l'empêche de payer ses cotisations.

Le texte néerlandais prévoit qu'il s'agit « inzonderheid » des éléments qui y sont mentionnés. Le texte français utilise quant à lui le terme « notamment ». Ce terme « notamment » est remplacé par « en particulier », ce qui correspond en effet mieux au terme néerlandais « inzonderheid ».

L'un des éléments dont l'INASTI tient en particulier compte est celui des « circonstances exceptionnelles indépendantes de la volonté du demandeur ». La dispense est accordée aux travailleurs indépendants qui se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile. C'est donc la situation professionnelle qui est évaluée. Il est dès lors précisé que ces circonstances exceptionnelles doivent être de nature professionnelle. Dans le texte néerlandophone, en outre, la mention « buitengewone omstandigheden » est remplacée par « uitzonderlijke omstandigheden », afin d'être pleinement cohérente avec la formulation de l'article 17, § 3, de l'AR n° 38.

Ces deux modifications techniques assurent la cohérence avec les formulations de l'article 17, § 3, de l'AR n° 38, telles qu'elles ont été modifiées par l'article 156 de la loi-programme du 30 mai 2026.

Article 2

Le deuxième article du présent projet remplace l'article 50ter/6 du RGS, dans lequel est fixée, en exécution de l'article 17, § 6, alinéa 2, de l'AR n° 38, la procédure selon laquelle l'INASTI traite les demandes de dispense.

Dans la procédure actuelle, l'INASTI transmet d'abord au demandeur une proposition de décision motivée. Le demandeur qui en fait la demande dans le délai de 12 jours ouvrables est entendu, après quoi l'INASTI prend une décision définitive motivée. Si le demandeur n'introduit pas, dans le délai fixé, de

verzoek indient om te worden gehoord, wordt het voorstel van beslissing een definitieve beslissing.

Die voorlopige beslissing wordt nu afgeschaft. Het RSVZ neemt onmiddellijk een met redenen omklede definitieve beslissing. Daardoor wordt de administratieve procedure vereenvoudigd. De motieven voor het indienen van de aanvraag tot vrijstelling zijn immers al gekend, aangezien de aanvraag moet worden ingediend met een aanvraagformulier waarvan het model door het RSVZ is vastgelegd (art. 50ter/1, § 5, van het ARS). Op dat formulier is duidelijk aangegeven welke elementen dit moet bevatten. Wie niet akkoord gaat met de beslissing, kan een gemotiveerd bezwaar indienen bij de Beroepscommissie, die de aanvankelijk door het RSVZ genomen beslissing over de vrijstelling van bijdragen opnieuw bekijkt en opnieuw ten gronde beoordeelt. De aanvrager die daarom verzoekt wordt gehoord door die Beroepscommissie (art. 50ter/7 van het ARS, zoals gewijzigd door artikel 3 van dit ontwerp). De aanvrager beschikt dus over voldoende mogelijkheden om zijn motieven kenbaar te maken, met inbegrip van de mogelijkheid om gehoord te worden voor de Beroepscommissie.

De inperkingen van de mogelijkheden om gehoord te worden, zijn in die omstandigheden niet in strijd met de rechtspraak van de Raad van State (zie RvS 9 juni 2015, nr. 231.480; RvS 9 september 2015, nr. 232.145 en RvS 26 juni 2018, nr. 241.912).

Artikel 3

In uitvoering van de wettelijke machtiging aan de Koning om de werkingsregels en de procedure van de Beroepscommissie te regelen (art. 21ter, § 10, van het KB nr. 38), brengt artikel 3 van dit ontwerp een aantal wijzigingen aan in de paragrafen 1 en 2 van artikel 50ter/7 van het ARS.

Paragraaf 1 van artikel 50ter/7 van het ARS bepaalt de wijze waarop het bezwaar tegen de beslissing over de aanvraag tot vrijstelling wordt ingediend bij de Beroepscommissie. Die paragraaf wordt op twee punten gewijzigd.

Ten eerste, aangezien het RSVZ nu onmiddellijk een definitieve beslissing neemt over de aanvraag, wordt er voor de bepaling van het moment waarop de termijn van een maand om het bezwaar in te dienen begint te lopen, geen onderscheid meer gemaakt tussen een beslissing die definitief werd nadat de aanvrager werd gehoord en een beslissing die

demande visant à être entendu, la proposition de décision devient une décision définitive.

Cette décision provisoire est à présent supprimée. L'INASTI prend immédiatement une décision définitive motivée. La procédure administrative s'en trouve simplifiée. En effet, les motifs à l'appui de la demande de dispense sont déjà connus, puisque la demande doit être introduite au moyen d'un formulaire de demande dont le modèle est fixé par l'INASTI (art. 50ter/1, § 5, du RGS). Ce formulaire indique clairement quels éléments il doit contenir. Quiconque n'est pas d'accord avec la décision peut introduire une réclamation motivée auprès de la Commission de recours, qui réexamine la décision initialement prise par l'INASTI relative à la dispense de cotisations et l'apprécie à nouveau au fond. Le demandeur qui en fait la demande est entendu par cette Commission de recours (art. 50ter/7 du RGS, tel que modifié par l'article 3 du présent projet). Le demandeur dispose donc de possibilités suffisantes pour faire connaître ses motifs, y compris la possibilité d'être entendu devant la Commission de recours.

Les restrictions apportées aux possibilités d'être entendu ne sont, dans ces circonstances, pas contraires à la jurisprudence du Conseil d'État (voir C.E., 9 juin 2015, n° 231.480 ; C.E., 9 septembre 2015, n° 232.145 et C.E., 26 juin 2018, n° 241.912).

Article 3

En exécution de l'habilitation légale donnée au Roi pour régler les modalités de fonctionnement et la procédure de la Commission de recours (art. 21ter, § 10, de l'AR n° 38), l'article 3 du présent projet apporte un certain nombre de modifications aux paragraphes 1er et 2 de l'article 50ter/7 du RGS.

Le paragraphe 1er de l'article 50ter/7 du RGS détermine la manière dont le recours contre la décision relative à la demande de dispense est introduite auprès de la Commission de recours. Ce paragraphe est modifié sur deux points.

Premièrement, puisque l'INASTI prend désormais immédiatement une décision définitive sur la demande, il n'est plus fait de distinction, pour déterminer le moment où commence à courir le délai d'un mois pour introduire le recours, entre une décision devenue définitive après que le demandeur a été entendu et une décision devenue définitive

definitief werd omdat de aanvrager niet heeft gevraagd om te worden gehoord.

Ten tweede, in de huidige procedure wordt voorzien dat de bezwaarindiener wordt gehoord door de Beroepscommissie. Voortaan wordt de bezwaarindiener enkel gehoord wanneer hij daarom verzoekt. Aangezien het bezwaar moet worden gemotiveerd, zijn de motieven immers in principe gekend bij de Beroepscommissie. Maar daarbovenop behoudt de bezwaarindiener wel de mogelijkheid om gehoord te worden, wanneer hij dat vraagt.

Paragraaf 2 van artikel 50ter/7 van het ARS regelt het verloop van de zittingen van de Beroepscommissie. Aangezien de bezwaarindiener voortaan enkel wordt gehoord wanneer hij dat vraagt, wordt die paragraaf daaraan aangepast. Het is niet langer vereist dat de bezwaarindiener in alle gevallen aanwezig is op de zitting, in persoon of vertegenwoordigd.

Drie wijzigingen van paragraaf 2 staan in relatie tot de samenstelling van de Beroepscommissie, zoals die wordt gewijzigd door artikel 4 van dit ontwerp.

Ten eerste wordt bepaald dat de Beroepscommissie haar taak in alle onpartijdigheid uitoefent en dat de voorzitter en het lid inzonderheid niet mogen hebben deelgenomen aan de totstandkoming van de beslissing van het RSVZ waartegen bezwaar wordt ingediend. Dat is een letterlijke herhaling van wat ook al staat in artikel 21ter, § 3, van het KB nr. 38, zoals vervangen door artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026. De Beroepscommissie is immers een orgaan binnen het RSVZ dat de aanvankelijk door het RSVZ genomen beslissing over de vrijstelling van bijdragen opnieuw bekijkt en opnieuw ten gronde beoordeelt. Zonder dat principe zou elk nuttig effect aan die beroepsprocedure ontnomen worden.

Ten tweede wordt bepaald dat de Beroepscommissie geldig beraadslaagt als de voorzitter en het lid of hun plaatsvervangers aanwezig zijn. Dit was voordien opgenomen in artikel 21ter, § 11, van het KB nr. 38, maar werd opgeheven door artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026.

Ten derde wordt bepaald dat de stem van de voorzitter doorslaggevend is bij staking van stemmen. Op die manier kan de voorzitter immers zijn taak om te waken over de eenheid van de beslissingen ten volle uitoefenen. Voordien gold de

parce que le demandeur n'a pas demandé à être entendu.

Deuxièmement, la procédure actuelle prévoit que le réclamant est entendu par la Commission de recours. Désormais, le réclamant n'est entendu que s'il en fait la demande. Étant donné que le recours doit être motivée, les motifs sont en principe connus de la Commission de recours. Mais en plus de cela, le réclamant conserve la possibilité d'être entendu, s'il le demande.

Le paragraphe 2 de l'article 50ter/7 du RGS règle le déroulement des audiences de la Commission de recours. Puisque le réclamant n'est désormais entendu que s'il en fait la demande, ce paragraphe est adapté en conséquence. Il n'est plus requis que le réclamant soit présent dans tous les cas à l'audience, en personne ou représenté.

Trois modifications du paragraphe 2 sont liées à la composition de la Commission de recours, telle qu'elle est modifiée par l'article 4 du présent projet.

Premièrement, il est prévu que la Commission de recours exerce sa mission en toute impartialité et que le président et le membre ne peuvent en particulier pas avoir participé à l'élaboration de la décision de l'INASTI contre laquelle le recours est introduite. Il s'agit d'une répétition littérale de ce qui figure déjà à l'article 21ter, § 3, de l'AR n° 38, tel que remplacé par l'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026. La Commission de recours est en effet un organe au sein de l'INASTI qui réexamine la décision initialement prise par l'INASTI concernant la dispense de cotisations et en effectue une nouvelle appréciation sur le fond. À défaut, tout effet utile de cette procédure de recours serait supprimé.

Deuxièmement, il est prévu que la Commission de recours délibère valablement si le président et le membre ou leurs suppléants sont présents. Cette disposition figurait auparavant à l'article 21ter, § 11, de l'AR n° 38, mais a été abrogée par l'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026.

Troisièmement, il est prévu que la voix du président est prépondérante en cas de partage des voix. De cette manière, le président peut exercer pleinement sa mission consistant à veiller à l'unité des décisions. Auparavant, la règle voulait qu'en cas de partage

regel dat er bij staking van stemmen een beslissing werd genomen in het voordeel van de zelfstandige (art. 21ter, § 11, van het KB nr. 38, opgeheven door artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026).

Artikel 4

In uitvoering van de wettelijke machtiging om de samenstelling van de Beroepscommissie te regelen (art. 21ter, § 10, van het KB nr. 38, zoals gewijzigd door artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026) voegt artikel 4 van dit ontwerp een nieuw artikel 50ter/8 in, in het ARS.

Net zoals dit voordien ook al het geval was, bestaat de Beroepscommissie uit een voorzitter en een lid. De voorzitter heeft de taak te waken over de eenheid van de beslissingen.

Voortaan is de voorzitter geen rechter meer, maar een ambtenaar van een overheidsadministratie, net zoals het lid. Uit de praktijk is gebleken dat de tijdsbesteding voor het voorzitterschap van de Beroepscommissie een grote impact heeft op de uitoefening van het ambt van rechter, zodat het uiterst moeilijk wordt om nog een rechter te vinden voor het voorzitterschap van de Beroepscommissie. Om de goede werking van de Beroepscommissie te verzekeren en om een snelle behandeling van de aanvragen van de zelfstandigen, van wie velen zich in een precaire situatie bevinden, te verzekeren, is het daarom noodzakelijk dat de samenstelling van de Beroepscommissie wordt aangepast.

De aard van de Beroepscommissie vereist niet dat een rechter er deel van zou moeten uitmaken. De Beroepscommissie is geen administratief rechtscollege, maar een administratief beroepsorgaan in het kader van een procedure van een georganiseerd administratief beroep.

De Beroepscommissie kent organiek geen onafhankelijk bestaan of een onafhankelijke structuur, los van het RSVZ. De Beroepscommissie beoordeelt niet enkel de wettigheid van de aanvankelijke beslissing, maar ook de opportuniteit. De zittingen zijn niet openbaar en de Beroepscommissie kent ruime onderzoeksbevoegdheden. Deze elementen wijzen op een georganiseerd administratief beroep. De Beroepscommissie is dus geen administratief rechtscollege.

De Beroepscommissie is een orgaan binnen het RSVZ dat de aanvankelijk door het RSVZ genomen beslissing over de vrijstelling van bijdragen opnieuw

des voix, une décision soit prise en faveur du travailleur indépendant (art. 21ter, § 11, de l'AR n° 38, abrogé par l'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026).

Article 4

En exécution de l'habilitation légale de régler la composition de la Commission de recours (art. 21ter, § 10, de l'AR n° 38, tel que modifié par l'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026), l'article 4 du présent projet insère un nouvel article 50ter/8 dans le RGS.

Comme c'était déjà le cas auparavant, la Commission de recours se compose d'un président et d'un membre. Le président a pour mission de veiller à l'unité des décisions.

Désormais, le président n'est plus un juge, mais un fonctionnaire d'une administration publique, tout comme le membre. L'expérience a montré que le temps consacré à la présidence de la Commission de recours a un impact considérable sur l'exercice de la fonction de juge, rendant extrêmement difficile la désignation d'un magistrat pour assumer la présidence de la Commission de recours. Afin d'assurer le bon fonctionnement de la Commission de recours et de garantir un traitement rapide des demandes des indépendants, dont beaucoup se trouvent dans une situation précaire, il est dès lors nécessaire d'adapter la composition de la Commission de recours.

La nature de la Commission de recours n'exige pas qu'un juge en fasse partie. La Commission de recours n'est pas une juridiction administrative, mais un organe de recours administratif dans le cadre d'une procédure de recours administratif organisé.

La Commission de recours ne dispose pas, sur le plan organique, d'une existence indépendante ou d'une structure indépendante, distincte de l'INASTI. La Commission de recours n'examine pas seulement la légalité de la décision initiale, mais également son opportunité. Les séances ne sont pas publiques et la Commission de recours dispose de larges pouvoirs d'enquête. Ces éléments indiquent qu'il s'agit d'un recours administratif organisé. La Commission de recours n'est donc pas une juridiction administrative.

La Commission de recours est un organe au sein de l'INASTI qui réexamine la décision initialement prise par l'Institut concernant la dispense de cotisations et

bekijkt en opnieuw ten gronde beoordeelt. Die beroepsvorm wordt geregeld in de artikelen 17, § 11, en 21ter van het KB nr. 38 en art. 50ter/7 van het ARS. De procedure bij de Beroepscommissie voldoet bijgevolg aan de omschrijving van het georganiseerd beroep als *"een beroep waarbij de overheid tot wie het is gericht verplicht is te antwoorden krachtens een duidelijke normatieve tekst die de beroepsvorm organiseert en dat ertoe strekt de genomen beslissing te doen intrekken, te vernietigen of te wijzigen"* (A. MAST, *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Wolters Kluwer, 2025, 1071).

De voorzitter wordt, net zoals het lid, benoemd door de minister die het sociaal statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft. Het gaat om een ambtenaar van het RSVZ of van de FOD Sociale Zekerheid – Directie-generaal Juridische Expertise (dienst beleidsondersteuning zelfstandigen), de beide overheidsdiensten die bevoegd zijn voor het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Omwille van zijn taak om te waken over de eenheid van de beslissingen, gelden er voor de voorzitter twee bijzondere voorwaarden, die niet gelden voor het lid.

Ten eerste is de voorzitter een ambtenaar van niveau A, die minstens 5 jaar werkzaam is binnen het domein van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Ten tweede levert de voorzitter het bewijs van de kennis van de tweede taal, overeenkomstig artikel 43, § 3, derde lid, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Dit tonen ze aan door het bezit van een taalcertificaat op grond van art. 12 van het KB van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966. Dit taalcertificaat levert het bewijs van voldoende kennis van de tweede taal, om tot het tweetalig kader toegelaten te worden.

Voor het lid zijn er geen wijzigingen: het lid wordt benoemd door de minister die het sociaal statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft, onder de ambtenaren van het RSVZ.

Zoals dat voordien ook al het geval was, worden er één of meer plaatvervangers van de voorzitter en het

en effectue une nouvelle appréciation sur le fond. Cette forme de recours est régie par les articles 17, § 11, et 21ter de l'arrêté royal n° 38 ainsi que par l'article 50ter/7 du RGS. La procédure devant la Commission de recours répond dès lors à la définition du recours organisé, entendu comme *« een beroep waarbij de overheid tot wie het is gericht verplicht is te antwoorden krachtens een duidelijke normatieve tekst die de beroepsvorm organiseert en dat ertoe strekt de genomen beslissing te doen intrekken, te vernietigen of te wijzigen »* (A. MAST, *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Wolters Kluwer, 2025, p. 1071).

Le président est nommé, tout comme le membre, par le ministre qui a le statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions. Il s'agit d'un fonctionnaire de l'INASTI ou du SPF Sécurité sociale – Direction générale Expertise juridique (service soutien politique indépendants), les deux services publics compétents pour le statut social des travailleurs indépendants.

En raison de sa mission consistant à veiller à l'unité des décisions, deux conditions particulières s'appliquent au président, sans s'appliquer au membre.

Premièrement, le président est un fonctionnaire de niveau A, qui compte au moins cinq années d'expérience dans le domaine du statut social des travailleurs indépendants.

Deuxièmement, le président apporte la preuve de la connaissance de la deuxième langue, conformément à l'article 43, § 3, alinéa 3, des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées par l'arrêté royal du 18 juillet 1966. Cette preuve est apportée par la possession d'un certificat linguistique sur la base de l'art. 12 de l'arrêté royal du 8 mars 2001 fixant les conditions de délivrance des certificats de connaissances linguistiques prescrites à l'article 53 des lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966. Ce certificat linguistique apporte la preuve d'une connaissance suffisante de la deuxième langue pour être admis dans le cadre bilingue.

Pour le membre, il n'y a pas de modifications : le membre est nommé par le ministre qui a le statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, parmi les fonctionnaires de l'INASTI.

Comme c'était déjà le cas auparavant, un ou plusieurs suppléants du président et du membre sont

lid benoemd. Die plaatsvervangers moeten voldoen aan dezelfde voorwaarden als de effectieve voorzitter en het effectieve lid en worden op dezelfde wijze aangesteld.

De voorzitter en het lid en hun plaatsvervangers worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Ze kunnen herbenoemd worden. Wanneer hun administratief ambt een einde neemt, maken zij niet langer deel uit van de Beroepscommissie. Als zij een overleden, ontslagnemend of niet langer van de Beroepscommissie deel uitmakende voorzitter of lid vervangen, beëindigen zij het mandaat van degene die ze vervangen. Dit is een herneming van wat werd geregeld in het door artikel 157 van de Programmawet van 30 mei 2026 opgeheven artikel 21ter, § 6, van het KB nr. 38.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt welke ministers bevoegd zijn voor de uitvoering van dit besluit.

Wij hebben de eer te zijn,

Sire,

Van uw Majesteit,

de zeer eerbiedige en zeer getrouwe dienaars,

De Minister van Sociale Zaken,

nommés. Ces suppléants doivent remplir les mêmes conditions que le président effectif et le membre effectif et sont désignés de la même manière.

Le président et le membre ainsi que leurs suppléants sont nommés pour un terme de six ans. Ils peuvent être renommés. Lorsque leurs fonctions administratives prennent fin, ils ne font plus partie de la Commission de recours. S'ils remplacent un président ou un membre décédé, démissionnaire ou ne faisant plus partie de la Commission de recours, ils achèvent le mandat de la personne qu'ils remplacent. Il s'agit d'une reprise de ce qui était réglé à l'article 21ter, § 6, de l'AR n° 38, abrogé par l'article 157 de la loi-programme du 30 mai 2026.

Artikel 5

Cet article précise quels sont les ministres chargés de l'exécution du présent arrêté.

Nous avons l'honneur d'être,

Sire,

De votre Majesté,

les très respectueux et très fidèles serviteurs,

Le Ministre des Affaires sociales,

Frank VANDENBROUCKE

De Minister van Zelfstandigen,

La Ministre des Indépendants,



Éléonore SIMONET

